

ACX-1524

Seat No. _____

M. A. (Sem. I) Examination

November / December – 2016

History : C.C. 101

(Element of Historical Methods)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

૧ ઇતિહાસનો અર્થ આપી તેના અભ્યાસનું મહત્ત્વ દર્શાવો.

અથવા

૧ ઇતિહાસના વિવિધ પ્રકારો આલેખો.

૨ ઇતિહાસના સહાયક શાસ્ત્ર તરીકે પુરાતત્ત્વશાસ્ત્ર, ભૂગોળ અને સૂચિવિદ્યાનું મહત્ત્વ દર્શાવો.

અથવા

૨ ઇતિહાસ જાણવા માટેના સાધનો આલેખી, પ્રાથમિક કક્ષાના સાધનનું ઇતિહાસ આલેખનમાં મહત્ત્વ દર્શાવો.

૩ ઇતિહાસના સાધનની આધારભૂતતા અથવા બહિર વિવેચનાના મુખ્ય મુદ્દાઓની સમીક્ષા કરો.

અથવા

૩ ઇતિહાસનું પદ્ધતિસર આલેખન કરવા માટેના વિવિધ સોપાનો દર્શાવો.

૪ પાદનોંધના ફાયદા અને ગેરફાયદા જણાવો.

અથવા

૪ ઈતિહાસ પુર્નલેખનની જરૂરિયાત સમજાવો.

૫ ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (ગમે તે સાત)

- (૧) કયા ગ્રીક શબ્દ પરથી HISTORY શબ્દ ઉતરી આવ્યો ?
- (૨) ગેરેધાને ઈતિહાસની કયી વ્યાખ્યા આપી ?
- (૩) કોને વર્ણનાત્મક ઈતિહાસનો જનક ગણવામાં આવે છે ?
- (૪) અશોકનો શિલાલેખ કઈ લિપિમાં લખાયેલ છે ?
- (૫) નૃવંશ વિદ્યા કોનો અભ્યાસ કરે છે ?
- (૬) દ્વિતીય કક્ષાનું સાધન એટલે શું ?
- (૭) સાધનના હેતુની દૃષ્ટિએ કેટલા ભાગ પાડી શકાય ?
- (૮) અવશેષીય સાધનો કેટલા પ્રકારના છે ? કયા કયા ?
- (૯) દસ્તાવેજનું મૂલ્યાંકન કરવાની બે પદ્ધતિઓ જણાવો.
- (૧૦) પાદનોંધમાં શેનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવે છે ?
- (૧૧) કયા ઈતિહાસવિદો માને છે કે પાદનોંધનો ઉલ્લેખ જરૂરી છે ?
- (૧૨) કયી સંસ્કૃતિની શોધથી પ્રાચીન ભારતના ઈતિહાસનું પુર્નલેખન જરૂરી બન્યું ?